

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ХАБАРШЫ

ШЫҒЫСТАНУ СЕРИЯСЫ

ВЕСТНИК

СЕРИЯ ВОСТОКОВЕДЕНИЯ

BULLETIN

ORIENTAL SERIES

5(66) 2013

عبد العزيز الخولي اللغة العربية بين الثنائية والثلاثية	87
Жұбатова Б.Н. Араб, парсы кірме фразеологизмдері этимондарының түпнұсқа тілдегі мәртебесі	94
Алжанбаева Ұ.Т. Араб тіліндегі түркі сөздерінің тақырыптық топтары	98
Әбідін З. Араб тіліндегі масдар мен қазақ тіліндегі қимыл есімнің семантикалық сипаты	107
Бөрібаева С.Б. Абай шығармаларындағы араб сөздерінің қолданылу ерекшеліктері	111
Жиекбаева А.Б., Жамалова А. Дін ғұламаларының қасиетті Құран мәтініндегі кірме сөздер жайындағы көзқарастары	114
Кожобекова Р.С. Поэзиялық аудармада қолданылатын әдістер	118
Қыдырбаев Қ. Қазақ және араб тілі дыбыстық жүйелерінің терминдік атауларының ұқсастықтары мен айырмашылықтары	123
Мухитдинов Р.С. مناهج ومشكلات تأليف المعجم العربي – القازاقي الكبير	127
Орзова Р.К. Қазақ және араб тілдеріндегі туыстық атаулардың лексика-семантикалық байланыстары	130
Салқынбаев М.Б. «Мың бір түннің» қазақ тіліндегі аудармалары	135
Таджикова К.Х. Язык философских сочинений аль-Фараби	141

**ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫ ЖӘНЕ
АРАБ ӘЛЕМІ АРАСЫНДАҒЫ
МӘДЕНИ ДИАЛОГ**

**ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ АРАБ
ЕЛДЕРІНІҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ
ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚАРЫМ-
ҚАТЫНАСТАРЫ**

**ДИАЛОГ КУЛЬТУР
НАРОДОВ КАЗАХСТАНА
С АРАБСКИМ МИРОМ**

**ИСТОРИЧЕСКИЕ И
СОВРЕМЕННЫЕ
ОТНОШЕНИЯ
КАЗАХСТАНА И
АРАБСКИХ СТРАН**

**THE DIALOGUE OF CULTURES
BETWEEN THE PEOPLE OF
KAZAKHSTAN AND THE ARAB
WORLD**

**HISTORICAL AND MODERN
RELATIONSHIPS BETWEEN
KAZAKHSTAN AND THE ARAB
WORLD**

عبدالرحمن حجازي سيرة الظاهر بيبرس بين التاريخ الرسمي والأدب الشعبي	146
Арслан М. Популярность турецких сериалов в Казахстане и арабских странах: этнокультурный и этногеографический аспект	149
Abdikadyrova Zh.B. Kazakhstan-Egypt: priorities of bilateral cooperation	155
Ақтаулова Б.Ж. 2011 жылғы «25 қаңтар төңкерісінен» кейінгі Мысырдағы саяси ахуал	159
Амирбекова У.А. Қазақ және парсы антропонимдерінің әлеуметтік уәжділігі	165
Атабай Б.А. Араб классикалық тіл білімінің өкілдері	169
Аубакирова Қ.Қ. Араб тіліндегі көркем мәтіндердің лингвомәдени ерекшеліктері	174
Ашинова Б.Д. Орта ғасырлардағы мутазилистік кәләмнің саяси идеологияға айналуы. Миһна дәуірі	178
Baisalbaeva T.M. A history of Kazakh-Egyptian relation	187
Байғараев Н.А. Ирақтағы Шілде революциясы және Республиканың жариялануы	188

<i>Salkynbaev M.B.</i> For the problem of the translation of collection «Thousand and one night» into Kazakh language	135
<i>Tadjikova K.H.</i> The language of philosophical works Abu Nasir al- Farabi	141

**THE DIALOGUE OF CULTURES BETWEEN THE PEOPLE OF
KAZAKHSTAN AND THE ARAB WORLD**

**HISTORICAL AND MODERN RELATIONSHIPS BETWEEN
KAZAKHSTAN AND THE ARAB WORLD**

<i>Abdurahman Hizhazi</i> Biography of Sultan Baybars between official history and folk literature	146
<i>Arslan M.</i> Popular turkish tv series in kazakhstan and the arab countries: the ethno-cultural and ethno-geographical aspect.....	149
<i>Abdikadyrova Zh.B.</i> Kazakhstan-Egypt: priorities of bilateral cooperation	155
<i>Aktaulova B.Zh.</i> Political situation in Egypt after "25 January revolution " of 2011 year	159
<i>Amirbekova U.A.</i> Social motivation Kazakh and Persian anthroponyms.....	165
<i>Atabay B.A.</i> Feature Article of the Most Prominent Representatives of the Classical Arabic Linguistics	169
<i>Aubakirova K.K.</i> Lingustic-cultural features of Arabic literary texts	174
<i>Ashinova B.D.</i> The origin of medieval mu'tazilite kalam into politic ideology. Period of Mihna	178
<i>Baisalbaeva T.M.</i> A history of Kazakh-Egyption relation	184
<i>Baigarayev N.</i> July revolution in Iraq and the founding of the republic.	188
<i>Gadjieva D.H., Mutei Fatima Avad.</i> The educational politic of Rasulyid's government in Yemen.....	193
<i>Djalilov Z.G.</i> Kazakhstan and Islamic World: prospects of cooperation.....	202
<i>Zhumazhanova F.T.</i> Artistic and ideological features of religious poets-enlighteners' works.....	207
<i>Zhunys K.A.</i> The Emergence of Democratic basis of Arabic States	212
<i>Iskakova Z.E., Bokuleva B.</i> Islam in India	217
<i>Kaliyeva Sh.S.</i> The Birth of the Historical Novel Genre in Arabic Literature.....	220
<i>Kaliolla A.</i> The role of culture in the studying language.....	224
<i>Kozhabekova SH.</i> Poetic images of Kazakh and Arabic languages and their role in cultural cognition	226
<i>Konkabayeva N.N.</i> National and cultural connotation of phraseology with numerals (based in Arabic and Kazakh languages)	231
<i>Mohamed Rizk Shaeer</i> Rhythm voice in Arabic poetry	235
<i>Nasir Mahmoud Wahdan</i> Kazakh Scholars in Islamic Civilazition (on the example of Suqunaki).....	241
<i>Momynkulov Zh., Yesbayeva A.</i> Arab Countries Policies in Central Asia and Kazakhstan	244
<i>Rida Dakiki</i> The political philosophy of al-Farabi. modern approach	249
<i>Telebaev G.T.</i> Arab and Turkic cultural traditions as the context of philosophy Kojia Ahmet Iassau and Zhusup Balasagun.....	252
<i>Sharipova A.V., Nessipbaeva K.R., Dairabaeva Azh. E.</i> Arab muslim ornament: origin and types	257
<i>Ashraf Abdel-Fattah Mustafa Darwish, Nashat Abdelaziz Abdulkadir Bayoumi</i> Quality criteria proposed for the development of Egyptian cultural centers and organizations abroad: a look at the reality and the future	262
<i>Muhammed as-Sibaqi</i> The role of Translation in Civilization.....	279
<i>Burkitbay G.Zh.</i> Features of formation of the Arab etiquette	285

Ж 81:001.83(100)

У.А. Амирбекова

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы қ.
E-mail: umit_amirbekova@mail.ru

Қазақ және парсы антропонимдерінің әлеуметтік уәжділігі

Аңдатпа. Мақалада қазақ және парсы тілдеріндегі ат қоюдың негізгі уәжділіктерінің бірі әлеуметтік уәжділік мәселесі қарастырылады. Ат таңдау белгілі бір себептерден, атап айтқанда, қоғамның тұлғаны қандай да бір болмасын лингвомәдени кеңістікте атау, нақтылау, теңестіру, ұқсату қажеттілігінен туындайды. Сондықтан да ат қою процесіне әлеуметтік, қоғамдық, тарихи, мәдени факторлардың ықпал ететіндігі сөзсіз. Аталған мақалада әлеуметтік уәжділік бірнеше топтарға жіктеліп, нақты мысалдармен дәлелденіп, осы мәселе жан-жақты қарастырылады.

Түйін сөздер: әлеуметтік уәжділік, ұлттық уәждеме, этимологиялық уәждеме, діни уәждеме, идеологиялық уәждеме.

Қазақ және парсы кісі есімдерінің **әлеуметтік уәжділігін** ұлттық дүниетаным мен иман талабына, тілдік ерекшеліктерге сай әмендегідей топтарға жіктеу орынды болмақ эп ойлаймыз: 1) *ұлттық уәждеме*, 2) *тимологиялық уәждеме*, 3) *діни уәждеме*, 4) *деологиялық уәждеме*.

Орыс ғалымы О.В. Кисельдің пікірінше де, әлеуметтік уәжділік діни нанымнан, ұлттық ерекшеліктен, этимологиялық көріністен, деологиялық саясаттан туындайды. Мақаламызда діни уәждемеден басқа уәжділіктерге олығырақ тоқталғанды жөн көрдік.

1. *Ұлттық уәждеме.* Есім ежелден-ақ ерекшелігімен, даралығымен белгілі, алайда ұлттық уәждеме туралы сөз қозғағанда, әр түрлі тілдердің жеке онимдерінің типтілігін білге тиек ете аламыз. Жеке онимдердің типтілігін талдап, жинақтаудан келесі ассоциациялар туындайды: *Батыр, Қайсар, Қайраттар* – қазақтар, *Манас, Қылыч, Бишендер* – қырғыздар, *Ташпулод, Ташиболталар* – өзбектер, *Парвиз, Фируз, Сухроб, Манучеһр, Хуршедтер* – тәжіктер, *Парисо, Парасту, Мехди, Нима, Хади* – ирандықтар, *Иван, Владимир, Любовь, Надеждалар* – орыстар және т.б.

Кейбір қазақ, парсы есімдерінің сыртқы пішіні, морфологиялық құрылысы ұқсас болғанымен: *Асфандияр (Спандияр) - اسفنديار [Эсфандийор], Бақтияр - باختيار [Бахтийор],*

Бижан - بيزن [Бижән], Дара - دارا [Доро], Дарий - داري [Дори], Нариман - نريمان [Нәримон], Рүстем - رستم [Ростам], Шернияз - شيرنياز [Ширнийоз], Зарина - زرین [Зәррин], Шарбану - شهربانو [Шәһрбону], Шырын - شيرين [Ширин], Гауһар - گوهر [Гоуһәр], Фарзанат - فرزانه [Фәрзоне], олардың фонетикалық кескіні ұлттық ерекшелігін паш етіп тұрады. Себебі есім белгісі бір тілге тиесілі фонемалардан құралып, коннотативтік фон тудырады.

Түрлі тілдердің өкілдері жеке онимнің графикалық, фонетикалық «келбетіне», ішкі пішініне қарап, қандай ұлтқа тиесілілігін қатесіз анықтай алады. Мысалы:

- орыс есімдері: *Владимир, Святослав, Светлана, Надежда;*

- қазақ есімдері: *Шыңғыс, Қылыш, Болат, Жеңіс, Бейсен;*

- қырғыз есімдері: *Чингиз, Қылыч, Манас, Жениш, Бишен;*

- парсы есімдері: *Бахтийор [Бахтийор], بيزن [Бижән], دانايار [Данайор], زرین [Зәррин], شيرين [Ширин], گوهر [Гоуһәр], زيبا [Зибо];*

Онимдердің ұлттық өзгешелігі халықтың әлеуметтік, мәдени, қоғамдық, экономикалық жағдайымен тікелей байланысты. Кез келген тілдің жеке онимдерінің ұлттық ерекшелігі басқа тіл онимдерімен салғастыра қарастырғанда айқын көрінеді. Жаһандану процесінің қарқынды даму сатысында тек кісі есімі ғана ұлттық тиесілілікті көрсетіп, ұлттық

сананың өркендеуіне септігін тигізеді. Жеке онимдер ұлттық танбалы сөз бірлігі ретінде кез келген ұлттың мінез-құлқын, ерекшелігін сипаттайды.

2. *Этимологиялық уәждеме.* Сөздіктер мен есімнамаларды, сондай-ақ, автордың картотекасын сараптау барысында бір топ қазақ, парсы кісі аттарының қойылу уәжділігін этимологиялық тұрғыдан төмендегідей тақырыптық топтамаларға бөлуді жөн көрдік:

1) батырлықты, батылдықты, жеңімпаздықты, батырлардың күресін, ізгі қасиеттерін дәріптейтін есімдер: *Айбар, Балуан, Батыр, Жеңіс, Мерген, Қайсар, Қайрат, Қаһарман, Қәһрәман* (қаһарман), *شجاع Шоджа* (қайсар), *دلوار Деловар* (батыл), *نریمان Нәриман* (ер жүрек), *روستم Ростам* (ұзын бойлы, алып), *پهلوان Пәһләван* (палуан), *فیروز Фируз* (жеңіс);

2) құдайды, періштелерді дәріптейтін теофорлы есімдер: *Құдайберген, Құдайберді, Тәңірберген, Фарихта, فرشته Фереште* (періште), *اسفندیار Эсфандияр* (әулие берді), *خداداد Ходадад* (құдайберді), *خدابخش Ходабахш* (құдай сыйы), *خدايار Ходайар* (құдайдың көмегімен);

3) фитонимдермен байланыстырылып қойылған аттар: *Наргиз, Қырмызы, Қызғалдақ, Райхан, Роза, Лалагүл, نسترن Настаран* (роза), *سوسن Сусан* (лала гүлі), *سنبل Сонбол* (сүмбіл), *نسرین Насрин* (жонкиль, сары түсті ұсақ нәркес), *نرگس Наргис* (нәркес);

4) жан-жануарлардың атауларынан (зооним) тұратын есімдер топтамасы: *Арыстан, Арслан, Құндыз, Елік, Ботагөз, Ақбота, Қарлығаш, Құралай, Сандуғаш, Лашын, Бүркітбай, فرهاد Фархад* (тау ешкісінің атауы), *شیرافکن Ширавкан* (арыстанды сұлатқан батыр, ер жүрек), *طوطیا Тутия* (Тоты), *جیران Джейран* (жайран), *آهو Аһу* (ақ бөкен), *پروانه Пәрване* (көбелек), *پلتن Пилтан* (піл денелі, алып), *شیرزاد Ширзад* (арыстаннан туылған);

5) бағалы, асыл тастар мен зергерлік бұйымдардың аттары: *Алтынай, Айкүміс, Меруерт, Маржан, Гауһар, مروارید Морварид* (маржан тас), *نگین Негин* (асыл тастың атауы, ақық), *فیروزه Фирузе* (көгілдір ақық), *زرین Заррин* (алтын), *گوهر Гоһәр* (гауһар тас);

6) әдемілікті, достықты, махаббатты дәріптейтін есімдер: *Аяулым, Аңсаган, Әдемі, Махаббат, Сұлу, Досан, Досжан, Мейіржан, پاکزاد Зибо* (сұлу), *خشگل Хушгел* (әдемі), *پاکزاد Пакзад* (кіршіксіз таза), *هیدر Хейдар* (сұлу), *دلبر Делбар* (сүйікті әйел), *دلداده Делдаде* (жүректі жаулаған, сүйікті әйел), *دلبند Дельбанд*

(сүйкімді, жарқын), *دوستدار Дустандар* (мейірбан);

7) аспан денелерінің атаулары (астрономдер): *Аспан, Аспанбет, Айзат, Айгүл, Айсұлу, Күнсұлу, Нұрсұлу, Таңсұлу, Жұлдыз, Жұлдызай, Таңсық, Шолпан, ماهرخ Махрох* (аң келбетті), *پروین Парвин* (саңлақтар тобы), *سپهر Сепехр* (аспан), *ماهره Махро* (ай жүзді), *خورشید Хуршид* (күн), *بهرام Баһрам* (марс), *زهره Зоһре* (шолпан), *ستاره Сетаре* (жұлдыз), *سپیده Сепиде* (арай), *برجیس Берджис* (юпитер).

Бұл топ онимдерінің басым бөлігі ұлттың тарихи-мәдени дамуының барлық дәуіріне бірдей қатысты, себебі бұл есімдер ерте дәуірден бүгінгі күнге дейін өзектілігін жойған емес.

3. *Идеологиялық уәждеме.* Идеологияның ат қою уәжі ретінде тек белгілі бір шектеулі жағдайларда ғана маңыздылығы жоғары, себебі ат қоюшы жеке басының идеологиялық көзқарасы тұрғысынан өзіндік идеологиялық преференциясын білдіреді.

Идеологиялық дүмпу қазақ есімнамасында Қазан төңкерісінен кейін басталса, ирандық ат қою мәдениетінде 1979 жылғы Ислам төңкерісі кезеңінен бүгінгі күнге дейін жалғасуда.

Зерттеуіміздің 2.3. бөлімінде Қазан төңкерісінен кейінгі кезеңде саяси-әлеуметтік фактордың әсерімен туындаған, жаңа қоғамдық идеологияны дәріптейтін есімдерге жан-жақты талдау жасалды. Әсіресе есім-аббревиатуралар: *Мәлс, Ким, Дамир, Марлен, Марклен, Дапәрмай, Ренат*; кеңес идеологиясы асыра дәріптелген есімдер (советизмдер): *Лениншіл, Ракета, Съезд, Советхан* иелері өздерін ыңғайсыз сезініп, ресми, бейресми түрде өзінің «ерекше» онимін көпшілік мақұлдаған есімдерге ұқсатуға тырысады. Біздің картотекамызда ресми *Дапәрмай*, бейресми *Дарментай*; *Съезд, Советхан - Сәкен, Советқазы - Сәбетқазы* сынды кісі аттары да кездеседі. Бүгінгі күні бұл есімдер пейоративті (жағымсыз) сипатқа ие, оларды көпшілік қауым да құптай бермейді, тек кеңес дәуірінің айқын бір көрінісі ретінде ғана тілімізде сақталып қалды. Өмір тәжірибесі көрсеткендей, жасанды жолмен жасалған есімдер қазақ кісі аттары қорында тұрақталып қалмады.

XXI ғасырдың басында идеологиялы таңбалы есімдер қолданыстан түсіп қалды себебі түбегейлі идеологиялық өзгеріс кеңестің таңбалы онимдерді үгіттеуден бас тартты Алайда «жаңа заман» жаңа онимдерд туғызады: *Айл, Айлин, Айлина, Айлу, Айлу*

Агибаль, Алиша, Тамилита, Элиф, Эсмина, Эмира, Ислин, Ставро, Гимади, Зультикар, Идаят, Икрам, Темуджис, Фатих және т.б.

Кеңестік идеологиялық онимдердің орнын жат-жұрттық мәдениетті жарнамалаушы онимдер толтыра бастады. Мұндай жарнама онимдердің ұлттық антропоним жүйесіне енуін уақытша, өміршең емес стихиялық көрініс болар деп үміттенеміз. Атап өтерлік жай, бүгінгі күні ат қою дәстүрімізде ұлттық, этимологиялық, діни уәждемелер басымдылық танытуда.

Иран Ислам Республикасында саяси идеологияның діни бағыты парсы есімнамасында мұсылман кісі аттарының дүмпінің еш кедергісіз жалғасуына қолайлы жағдай жасауда. Ирандық төл онимдерінің шектетілу мәселесі БАҚ-нда жиі қызу пікірталас тудырады. Әсіресе, иран жастары «бекітілген тізім» мен мұсылман кісі аттарын таңдауды насихаттауға өз наразылықтарын білдіруде. Иран баспасөз беттерінде соңғы уақыттарда ат қою мәдениетіндегі батысқа еліктеушілік, исламдық дәстүрден ауытқушылық мәселелері жиі көтеріліп, талқыланып жүр. Бұл мәселеге айрықша көңіл бөлініп, тұрғындар арасында, әсіресе жастар шоғырланған жоғары оқу орындары мен жастар клубтарында түсіндірме іс-шаралары жүргізіліп, есімнамалар, сөздіктер, кітапшалар, буклеттер тегін таратылып отырады. Ирандағы ат қою мәдениетінің діни-ұлттық бағытын сақтап қалу мақсатында ғылыми-тәжірибелік конференциялар, дөңгелек үстелдер, бүкіл-ирандық саммиттер жиі ұйымдастырылады¹.

¹ 2010 жылдың шілде айының 12-жұлдызында Тегеран қаласында АХАТ мекемесінің қолдауымен «*زنگي*» («*Бір есім көленкесіндегі тағдыр*») атты бүкіл-ирандық саммит өтті. Бұл саммиттің басты тақырыбы ретінде ат қою дәстүрінің ұлттық, діни бағытын дамыту, халыққа жат-жұрттық есімдер мен мағынасы бұлыңғыр, түсініксіз жеке онимдерді таңдау баланың болашағына кері әсер ететінін жете түсіндіру мәселелері талқыланды.

Діни, этимологиялық, идеологиялық уәждемелер бір лін өкілдерінің белгілі бір онимдер жиынтығын насихаттайтынын анықтайды, ал сол есім жиынтықтарының семантикалық құрылымы жеке ат таңдаушының да, тілдік ұжымның да негізгі ұстанымын, көзқарасын көрсетеді.

Иран өкіметі жаһандану дәуірінде ат қою мәдениетінің ұлттық бояуын (колорит) ұстану идеясына кәсіби тұрғыдан ғылыми негізделген түрде қолдау көрсетіп отыр. Сондықтан болар, соңғы он жылдағы Ирандағы танымал кісі аттар көрсеткішінде діни бағыттағы есімдер бірінші ондықтан түспейді: *روح الله Рухаллах, محمد Мұхаммед, علي Али, حسين Хусейн, سعيد Сайид, رضا Реза, مهدي Мехди, عليرضا Али Реза, ميلاد Милад, محسن Мохсен, محمدرضا Мұхаммед Реза, سجاد Саджад, امير حسين Әмір Хусейн, ابوالفضل Әбіл Фазыл, محمدمهدي Мұхаммед Мехди, فاطمه Фатима, زهرا Захра, مريم Мариям, زينب Зейнеп, معصومه Масуме*.

Жоғарыдағы деректерді қорыта келіп, ат қоюдың әлеуметтік уәжділігі ұлттық есімнаманы жаңа онимдермен үнемі толықтырып отырады және есімдердің семантикалық құрылымына жаңа өзгерістер енгізеді деген ұйғарымға тоқталамыз.

Әдебиеттер тізімі

1 Асылбекова Н. Антропонимдердің танымдылық сипаты мен уәжділігі. – филология ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін иелену диссертациясының Авторефераты // Алматы. – 2006. – 9, 24 бб.

2 Кисель О. В. Коннотативные аспекты семантики личных имен. – Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук // Челябинск. – 2009. – 12 стр.

3 А. Г. Гафуров. Способы и виды наречения детей у таджиков // Душанбе. – 1972. – 284-285стр.

Мысалы, сунниттер *Әбубәкір, Омар, Осман (Оспан)* есімдерін, ал шииттер *Али, Хусейн, Хасан, Мехди* есімдерін насихаттайды.

Бір жағынан онимдердің шектеулі жиынтығы қоғам дамуының белгілі бір дәуіріне тиесілі, әр тілдің антропонимиконын бірізділікке салады, екінші жағынан ұлттық есімнама өзінің тарихи даму сатысында бір бағыттағы есімдердің дүмпі мен екінші бағыттағы белсенді есімдердің шектетілуінің куәсі болады. Мысалы, Ирандағы саяси идеологияны дәріптейтін діни бағыттағы есімдердің мемлекет тарапынан насихатталуы мен исламға дейінгі иран тектес төл есімдер мен зиялы есімдерге қойылған тыйымдар мен шектеулер қазіргі иран есімнамасындағы төл онимдердің қолданыс аясын тарылтты.

У.А. Амирбекова

Социальная мотивация казахских и персидских антропонимов

В статье рассматриваются вопросы социальной мотивации как одного из основных мотивации антропонимов казахского и персидского языков.

Ключевые слова: социальная мотивация, национальная, религиозная, этимологическая и идеологическая мотивации.

U.A. Amirbekova

Social motivation Kazakh and Persian anthroponyms

The questions of social motivation as one of the main motivations anthroponyms Kazakh and Persian.

Key words: social motivation, national, religious etymological and ideological motivation.